

15. Wenecja Bydgoska

Pierzeja kamienic i fabryk z XIX i początku XX wieku nieopodal Wyspy Młyńskiej. Przylegała dawniej bezpośrednio do odnogi Brdy – Młynówki. W związku z podmywaniem fundamentów, koryto rzeczki zostało uregulowane. Urokliwy klimat okolicy docenił m. in. reżyser Andrzej Maleszka, który w 2006 r. nad Młynówką ułokował akcję filmu dla dzieci pt. „Magiczne drzewo”.

19. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy

Budynek wzniesiony w XVIII w. na potrzeby pruskiej administracji. W budynku przechowywana jest poklasztorna biblioteka należąca niegdyś do bydgoskiego klasztoru bernardynów. Jest to najstarszy zachowany w mieście księgozbiór, którego początki sięgają schyłku XV w. Przed wejściem głównym do biblioteki znajduje się uroczna rzeźba-fontanna „Dzieci bawiące się z gęsiami”, dzieło Karla P. Kowalczewskiego, które od 1909 r. ozdabia Stary Rynek. Pierwotnie znajdowała się przed apteką pod „Złotym Orłem” gdyż ufundowana została przez jej właścicieli, rodzinę Kupffenderów, z okazji 100-lecia prowadzenia przez nich apteki.

16. Pomnik Leona Barciszewskiego

Na Wełnianym Rynku znajduje się pomnik Leona Barciszewskiego, (proj. pomnika Sławoj Ostrowski) ostatniego przedwojennego prezydenta miasta, który wraz z 18-letnim synem został zamordowany w nieznanym miejscu przez nazistów w listopadzie 1939 r.

20. Mistrz Twardowski

Codziennie o godzinie 13.13 i 21.13 otwiera się okno w szczycie kamienicy przy Starym Rynku 15 i w oparach dymu, zanosząc się nieziemskim śmiechem, wylania się postać imć Twardowskiego. W kamienicy obok (nr 19) mieściła się „Gospoda Pod Zgorzelcem”, w której według legendy, mieszkał słynny czarnoksiężnik podczas wizyty w Bydgoszczy w 1560 roku.

17. Ulica Długa

Spacerując wśród stylowych kamieniczek, głównie z końca XVIII i z początku XIX w., można poczuć klimat dawnej Bydgoszczy, choć niegdyś kupiecka arteria utraciła obecnie swoją pozycję handlowego centrum miasta. Warto zajrzeć do wyjątkowego Muzeum Mydła i Historii Brudu pod numerem 13-17, a także przystanąć przy XVII wiecznej kamienicy pod numerem 22, gdzie urodził się malarz Maksymilian Piotrowski (1813-1875), profesor Akademii Sztuk Pięknych w Królewcu. W tym samym budynku, jak głosi tradycja, zatrzymał się król Jan III Sobieski w 1676 r. w trakcie swojej podróży Wisłą do Gdańska. Na wysokości dawnej siedziby władz Bydgoszczy, obecnie Hotel Ratuszowy, warto skierować wzrok w dół. Pod naszymi stopami znajdują się bowiem Bydgoskie Autografy, tj. odwzorowane podpisy osób, które w szczególny sposób zażyły się dla miasta.

21. Hala Targowa

Budynek oddano do użytku w 1906 r. (wg proj. berlińskiej spółki architektów Boswau&Knauer). Nad wejściem do hali znajduje się efektowny herb miasta, natomiast we wnętrzu uwagę zwraca stalowa konstrukcja dachu. Handlowano tutaj mięsem, rybami, rakami i owocami morza.

22. Kościół pw. św. Andrzeja Boboli

Neogotycki kościół pw. św. Andrzeja Boboli z wysmukłą zegarową wieżą, dominujący nad placem Kościelnych. Świątynia, zaprojektowana przez berlińskiego architekta Heinricha Seelinga, została wzniesiona w 1903 r. dla bydgoskich ewangelików. Co może zaskakiwać, kościół, którym opiekują się obecnie jezuici, do dziś pozostaje najwyższym budynkiem (75 m) Bydgoszczy.

18. Pomnik Kazimierza Wielkiego

Jeden z najwybitniejszych monarchów w dziejach Polski spogląda na nas z powagą, trzymając w lewej ręce zwój – akt lokacyjny Bydgoszczy. Pomnik stanął w tym miejscu w 2006 r. (proj. Mariusz Białecki).

Informacje o Bydgoszczy zawsze pod ręką dzięki aplikacji mobilnej

Zawsze aktualne wydarzenia w Bydgoszczy w aplikacji mobilnej

wydanie I, kwiecień 2014
Miasto Bydgoszcz

Bydgoskie Centrum Informacji
ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz
tel. 52 340 45 50 | www.visitbydgoszcz.pl

1. Stary Rynek

Zwiedzanie Starego Miasta w Bydgoszcy rozpoczynamy na Starym Ryнку przed Pomnikiem Walki i Męczeństwa Ziemi Bydgoskiej ustawionym w tym miejscu w 1969 r. Upamiętnia on ofiarę terroru hitlerowskiego. Centralny plac miasta został wytyczony w 1346 r. w momencie lokacji miasta przez króla Kazimierza Wielkiego, a jego obecna zabudowa pochodzi głównie z XIX w..

7. „Przechodzący przez rzekę”
Rzeźba unosząca się nad nurtem Brdy to „Przechodzący przez rzekę”, linoskoczek zgrabnie balansujący na linie, który upamiętnia wejście Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. (proj. Jerzego Kędziory).

8. Pałacik Lloyd'a

Pałacik w stylu manieryzmu niderlandzkiego na prawym brzegu Brdy, wzniesiony w latach 1885-1886 r. (proj. Waldemar Jenisch), to dawna siedziba m.in. Lloyd'a Bydgoskiego, jednego z największych przedsiębiorstw żeglugowych w II Rzeczpospolitej.

9. Opera Nova

Obiekt został zaprojektowany w 1961 r. (proj. Józef Chmiel i Andrzej Prusiewicz), a jego budowa trwała ponad trzydzieści lat (1973-2006). Jest nie tylko sceną muzyczną, ale także ważnym centrum konferencyjnym. W bydgoskiej operze odbywa się również największy na świecie festiwal filmowy poświęcony sztuce operatorskiej – Camerimage.

10. Przystań Bydgoszcz

Nowoczesny i doskonale wpisany w otoczenie budynek Przystani Bydgoszcz został zaprojektowany przez biuro APA Rokicy. Marina, ukończona w 2012 r., zdobyła nie tylko serca bydgoszczan ale także wiele prestiżowych nagród ze względu na swoją oryginalną architekturę.

11. Wyspa Młyńska

Położona w samym sercu miasta, zielona enklawa, park z rozrzuconymi na jego terenie zabytkowymi obiektami, pełniącymi obecnie funkcje muzealne. Wyspa należy do najbardziej urokliwych miejsc w Bydgoszcy.

12. Biały Spichrz

Najstarszy obiekt na Wyspie Młyńskiej, pochodzi z końca XVIII w., obecnie mieści zbiory archeologiczne Muzeum Okręgowego.

13. Europejskie Centrum Pieniądza

Spacerując wzdłuż tzw. Międzywodzia, sztucznego kanału przecinającego wyspę, po lewej stronie mijamy budynek Europejskiego Centrum Pieniądza, wzniesiony na miejscu zabudowań Mennicy Bydgoskiej (działającej w latach 1594-1688).

14. Dom Leona Wyczółkowskiego

Malowniczo żółty budynek znajdujący się naprzeciwko potężnych Młynów Rothera to obecnie tzw. Dom Leona Wyczółkowskiego, w którym można podziwiać obrazy, grafiki, a także warsztat pracy patrona bydgoskiego muzeum.

2. Ratusz

Bydgoski Ratusz mieści się w okazałym gmachu dawnego kolegium jezuickiego z XVII w.

3. Fara – Katedra

Katedra pw. św. Marcina i Mikołaja to najstarszy kościół w Bydgoszcy. Budowa trwała od 1466 do 1502 roku. Do wnętrza wchodzimy przez 500 kg spiżowe drzwi w przyziemiu wieży kościoła.

4. Mała Elektrownia Wodna

Obchodząc katedrę dookoła warto po drodze zwrócić uwagę na Jaz Farny, tj. miejsce, w którym rzeka Młynówka, opływająca Wyspę Młyńską, wpada do Brdy. Obecny budynek Małej Elektrowni Wodnej, stojący przy jazie, to dawna kaszarnia.

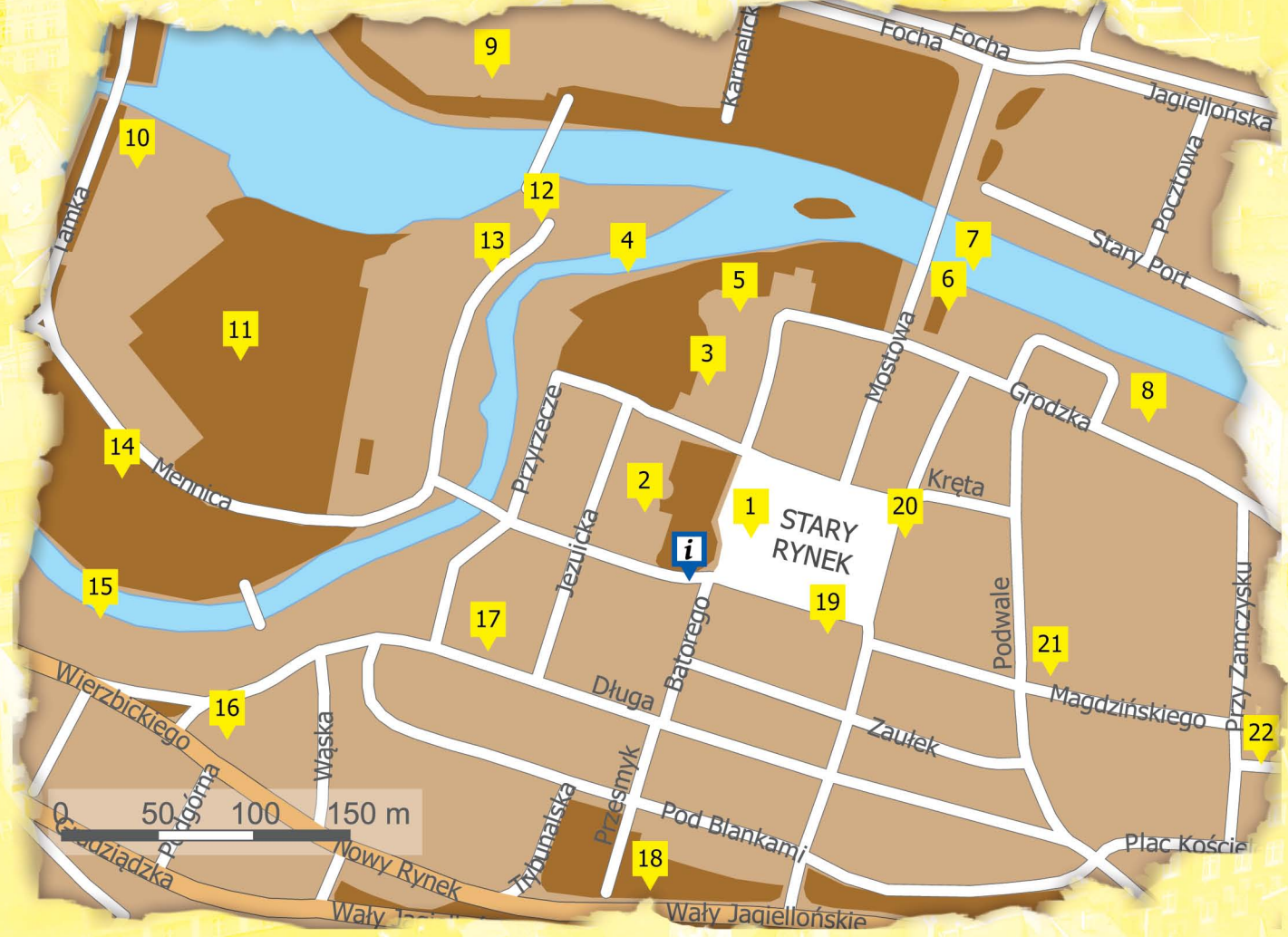
5. Św. Jan Nepomucen

W pobliżu Katedry, pomiędzy cisami, bystry obserwator dostrzeże wolnostojącą rzeźbę św. Jana Nepomucena z XVIII w., świętego, który miał chronić przed powodzią.

6. Spichrz nad Brdą

Oficjalny symbol miasta, trzy szachulcowe spichlerze z przełomu XVIII i XIX w., malowniczo usytuowane nad Brdą. Dawniej jedno z wielu magazynów zbożowych w mieście, dziś należą do Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego.

0 50 100 150 m